

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום
ובטיחות סביבתית

משרתת ישראל
חטיבת האבטחה

נהלי עבודת המאבטח

ריכוז נהלי אבטחה למאבטח מוסדות חינוך

טבת תשע"ח | ינואר 2018

עיצוב גרפי: גלית סבג "טו דו דיזיין"
הוצאה לאור: גף הפרסומים, משרד החינוך
© כל הזכויות שמורות למשרד החינוך

מאבטחים יקרים!

שלום רב,

למערך האבטחה, ובכללם המאבטחים במוסדות חינוך, ישנה חשיבות עצומה במתן תחושת ביטחון לתלמידים, להורים ולסגל ההוראה. אנו מצרפים בזאת תיק מאבטח שיסייע לכם בריענון הנהלים ובביצוע עבודתכם.

נבקשכם לעיין בשבוע הראשון לשנת הלימודים בתיק החדש ולהעלות מול קב"ט המוס"ח ברשות כל קושי או אי הבנה ביישומו. הדרישה היא כי כלל המאבטחים יהיו בקיאים בתוכן התיק וימלאו את הנדרש בו.

זכרו!

מטרתנו המשותפת הינה, שמירה על חיי התלמידים, סגל ההוראה וכל באי המוסד וזאת נעשה באדיבות, סובלנות, אסרטיביות ומקצועיות.

אנו סומכים ובוטחים בכם שתבצעו את עבודתכם בצורה המקצועית ביותר, ומנצלים ההזדמנות זו לברך אתכם בשנת לימודים שקטה ומוצלחת.

מאבטח יקר, בתחילת יום העבודה שאל את עצמך:

- האם אני מכיר את נהלי הכניסה לבית הספר?
- האם אני מכיר את דרכי התקשורת עם צוות בית הספר? (הנהלה, רכז הביטחון)
- האם ההופעה והציוד האישי תקינים?
- האם אני שולט בנהלי הפתיחה באש? שימוש בסמכויות המאבטח? הנחיות ונהלי משטרת ישראל, משרד החינוך ופקע"ר בתחום המוס"ח?
- האם אני מכיר את המוסד המאובטח? שערי חירום, מבנים ומרחבים מוגנים?
- האם אני מכיר את כלל מצבי החרום השונים ואת תפקידי המאבטח בשעת חירום?

מאבטח שים לב!

מחובתך לדעת את הנושאים השונים מתוקף תפקידך. באם ישנו נושא שאינו ברור או שחסר לך מידע כלשהו יש לפנות מידית לרכז הביטחון / מפקח החברה / קב"ט המוס"ח ברשות.

תיק זה אינו בא להחליף את נהלי המשטרה וחוזר מנכ"ל משרד החינוך, אלא רק לחדד ולרענן את נהלי עבודת המאבטח.

זכור! משימתך העיקרית הינה שמירה על חיי התלמידים וסגל ההוראה.

יוסי עמירה

מנהל אגף אבטחת מוס"ח

רפ"ק ליליאן סגס

ר' חוליית מוס"ח והשכלה גבוהה

תוכן עניינים

6	פרק ראשון
9	הנחיות למאבטח במוסדות חינוך בעת שיגרה
13	פרק שני
15	כניסה ויציאה מהמוסד
17	פרק שלישי
19	דיווחים
29	פרק רביעי
31	סימנים מחשידים, אדם, תיעוד
35	פרק חמישי
37	תרחישי חירום - סדר פעולות למאבטח

**הנחיות למאבטח
במוסדות חינוך
בעת שיגרה**

הנחיות למאבטה במוסדות חינוך בעת שיגרה

המאבטח יהווה כגורם מרתיע ומסכל לכל פעילות עוינת וזאת ע"י שבירת שגרה, נראות, הופעה תקינה ופעילות נחושה והחלטית בכל נושא.

- א. הקפד להגיע לתפקיד בהופעה תקינה וייצוגית במדי חברת האבטחה ונעליים סגורות.
- ב. על המאבטח להצטייד בצידוד הבא:
  1. אקדח 19X9 כולל כבל אבטחה + 2 מחסניות מלאות (אחת בפונדה ואחת בתוך כלי הירייה).
  2. רישיון נשק + ת. הרשאה לנשיאת הנשק.
  3. תעודת מאבטח (סמכויות) באופן בולט לעין + פנקס מעקב אחר כשירות.
  4. חגורה + כובע זיהוי.
  5. תרסיס פלפל בתוקף, מלא ומוכן לשימוש (חובה להחליף את המיכל לאחר כל שימוש).
  6. אמצעי קשר תקין וטעון.

בכל מקרה בו ישנו חוסר באחד מפרטי הצידוד, חובה לדווח מיידית למפקח החברה, ולעדכן את הקב"ט!

- ג. יש לוודא כי עמדת המאבטח תקינה ונקיה וכי קיימים תיק מאבטח וכלל הצידוד והיומנים הנדרשים.

- ד. לאורך יום העבודה הנך נדרש לשמור על ערנות גבוהה לסביבה, איתור החריג ומוכנות לתגובה.
- ה. דווח נוכחות יתבצע בתחילת ובסיום כל משמרת דרך מערכת ok2go.
- ו. שעות העבודה הינן בהתאם למוסד בו אתה עובד, ובאישור קב"ט המוס"ח בלבד.
- ז. נהג בסביבתך בנימוס ובאדיבות ופעל לקיים את הנחיות גורמי הביטחון.
- ח. שמור על כללי הבטיחות במהלך עבודתך, בפרט בכל הנוגע לאקדח ולתרסיס הפלפל שברשותך.
- ט. מנע התקהלות תלמידים בסביבתך.
- י. חל איסור מוחלט על מגע פיזי עם תלמידים, אלא במקרים המחייבים התערבות שלא ניתן למנוע בדרך אחרת ובכפוף לבקשת איש סגל מהמוסד החינוכי.
- יא. חל איסור על צילום בשטח ביה"ס.
- יב. חל איסור לעשן בפני תלמידים ובוודאי חל איסור לעשן בהפסקות התלמידים.
- יג. יש להעביר להנהלה את הטיפול בכל בעיות המשמעת (של תלמידים) הנוגעות לאבטחה.
- יד. זכור כי מתוקף הכשרתך יש בידך סמכויות לביצוע עבודתך. עליך להיות בקיא בסמכויות אלו ובמגבלותיהן. במידת הצורך ניתן להיעזר במפקח חברת האבטחה ובקב"ט המוס"ח.
- טו. להזכירך, חל איסור לשתף מידע הנוגע למשטרה בכלל ולעניין אבטחת מוסדות החינוך בפרט, שלא למטרת עבודתך, במהלך עבודתך ובתקופה שלאחר מכן.

- טז. היעדרויות מהעבודה: הנך מאבטח המוצב באופן קבוע במוסד ולכן כל היעדרות מהעבודה (מתוכננת ושלא מתוכננת) יוצרת בעיה, ולכן חייבת להיות מדווחת מוקדם ככל האפשר למפקח חברת האבטחה.
- יז. שים לב כי ישנם ניסיונות רבים לחטוף נשקים ממאבטחים על ידי גורמים שונים ובדרכים שונות. עליך להיות מודע לנושא וככל האפשר להצניע את הנשק, לשבור שגרה במהלך התנועה לעבודה ובחזרה.

סריקות:

- א. עם הגעתך למוסד בצע תחילה סריקה בשטחים הסמוכים לשער בית הספר לרבות חניות, נק' הסעה, רכבים ופחי אשפה.
- ב. לאחר מכן נעל את כל השערים ובצע סריקת בוקר בשטח בית הספר. הסריקה כוללת את הגדרות בחלקן הפנימי תוך מבט אל מחוץ לגדר, חצרות ומבנים בדגש על פינות נסתרות ופחי אשפה.
- ג. יש לאתר אנשים / חפצים חשודים / וונדליזם או כל דבר חשוד וחריג אחר.

*אין לאשר כניסה של אף גורם אלא לאחר תום הסריקה.

- ד. במהלך היום בצע סריקות יזומות תוך שבירת שגרה (מסלול שונה, שעה שונה וכדו').
- ה. יש למקד את מועדי הסריקות לפני כל הפסקה גדולה.
- ו. בתום הסריקה חובה לרשום את ביצוע הסריקה ביומן הסריקות.
- ז. בעת הסריקה שער המוסד יהיה נעול ויוצב שלט כי המאבטח

בסריקה.

ח. במהלך הסריקה יש לוודא כי שערים נוספים הקיימים בהיקף ביה"ס תקינים ונעולים.

אבטחת כניסה ויציאה מהמוסד:

- זמני כניסה ויציאת תלמידים מהמוסד מהווים נקודת שיא אבטחתית שכן מדובר בריכוז גדול של תלמידים הנכנס דרך כניסה אחת ומהווה יעד תקיפה קל בעל משמעויות קטל עצומות.
- על המאבטח להימצא מחוץ לשער המוסד ובעמדה כזו שיוכל לצפות ולסרוק את מרחב ההגעה למוסד ובכלל זה נק' הסעת תלמידים.
- מיקום המאבטח צריך להיות בהתאם ליכולתו להגיב לכל תרחיש במהירות וביעילות הגדולות ביותר ועם זאת להיות קרוב וזמין לשער.
- יש לתת דגש מיוחד בסריקת הבוקר על סריקה מדוקדקת במרחב הכניסה למוסד.

כניסה ויציאה מהמוסד

כניסה ויציאה מהמוסד

- א. חל איסור להכניס כל גורם שאינו מקרב התלמידים וסגל המוסד החינוכי.
- ב. יש לבדוק מול ההנהלה אישור כניסה לכל גורם המבקש להיכנס למוסד ואינו נמנה עם הצוות הקבוע.
- ג. הבדיקה כוללת בדיקת זהות (תעודה מזהה) וכבודה (תיקים וכדו').
- ד. אין לאפשר כניסת נשק מסוג כלשהו למוסד, אלא באישור מיוחד ממנהל המוסד וקב"ט הרשות. בעלי תפקיד בכוחות הביטחון (משטרה, צבא, שב"ס, שב"כ) מאושרים להיכנס למוסד חמושים בכפוף להצגת תעודת מינוי לתפקידו בתוקף.
- ה. במידת הצורך כשעולה חשד, תסורב כניסת המבקר ויועבר דיווח לקב"ט המוס"ח ומשטרת ישראל.
- ו. לאחר סיום הבדיקה חובה לבצע רישום פרטי המבקר ביומן המבקרים וכן ציון שעת כניסה ויציאה.
- ז. בידוק מבקר ייעשה אך ורק מחוץ לשערי בית הספר.

נהלי כניסה לנותני שירותים שונים (קבלנים, ספקים):

- קבלנים וספקים הינם נותני שירות שונים למוסדות החינוך וחלים לגביהם מספר כללים חשובים:
1. חובה להודיע למנהל המוסד על הגעת נותני שירות ולבקש אישור להכנסתם.
  2. כל נותן שירות מחויב ליווי ע"י איש סגל מצוות בית הספר לכל זמן שהותו בתחום המוסד.

3. בדומה לכל מבקר גם נותן שירות מחויב בהזדהות, בדיקת ציוד וכבודה וברישום.
4. במקרה של בעלי תעודת זהות ירוקה (פלסטינית) חובה לבדוק בנוסף אישור שהייה בתוקף. עובד שכזה מחויב לעבוד לכל אורך העבודה בצמוד למנהל עבודה בעל אזרחות ישראלית. יש לקבל את אישור קב"ט המוס"ח על כל הכנסת פועלים פלסטינאים.
5. כל נותן שירות מחויב להציג אישור על היעדר עבירות מין מהמשטרה (למעט עובדים מזדמנים חד פעמיים להם מחוייב מנהל המוסד להצמיד ליווי לאורך עבודתם).
6. כניסת רכב לצורך עבודות תאווה אך ורק לצורך חיוני ותעשה באישור מנהל המוסד. הכניסה תהיה לאחר בדיקת הרכב ותכולתו, ובליווי איש סגל מצוות המוסד. במהלך העבודה חל איסור להמצאות תלמידים בסביבה.
7. חובה על המאבטח להכיר היכן מתבצעות עבודות ולוודא כי קיימת מחיצה בין המקום בו מתבצעת העבודה לשטח בו מתקיימים הלימודים ו/או נוכחים תלמידים. כן יש להוסיף במהלך הסריקות השוטפות נק' בידוק נוספת.
8. להדגיש כי לא תותר כניסת עובדים מאזור הבנייה/ שיפוץ לאזור פעילות התלמידים, לרבות חדרי שירותים.
9. כל חריגה מהנ"ל מחייבת דיווח מידי לקב"ט המוס"ח ולמנהל המוסד.

דיווחים

דיווחים

- א. יש לדווח בהקדם האפשרי על כל אדם/חפץ חשוד, אלימות פיזית או כל אירוע חריג. הדיווח חייב להתבצע לגורמים הבאים על פי הסדר הנ"ל:
1. גורם מידי זמין היכול לסייע לאירוע (מאבטח נוסף, איש סגל, רכז הביטחון, משטרה)
  2. מנהל המוסד \ רכז הביטחון.
  3. קב"ט מוס"ח ברשות.
  4. משטרת ישראל.

אמצעי קשר (מכשיר קשר/סלולארי):

1. על כל מאבטח חייב להימצא בכל עת אמצעי קשר תקין וטעון.
2. המאבטח יהיה קשוב לאמצעי הקשר בכל שעות העבודה.
3. בכל פנייה יש להזדהות ולציין את שם המוסד ומיקום העמדה, ולדבר בצורה ברורה קצרה ותכליתית.
4. על כל תקלה באמצעי הקשר יש לדווח באופן מידי למפקח החברה ולבקש ממנו מכשיר חלופי.

עקרונות הדיווח על אירוע חריג:

1. **מתי** - המועד שבו האירוע מתרחש
2. **מקום** - מקום התקרית/האירוע

3. **מי** - מהם הנפשות המעורבות או על מי מדובר בתקרית /אירוע חריג
4. **מהות האירוע** - מה אירע
5. **מדוע** - נסיבות האירוע

תפקידי המאבטח בעת אירוע חריג:

- במקרה של אירוע חריג במוסד על המאבטח לפעול במהירות ובנחישות תוך חתירה למגע לנטרול האירוע בהתאם לנהלים ולסמכויות המוקנות למאבטח בחוק.
- חובה על המאבטח לחבוש כובע זיהוי צהוב לאורך כל האירוע.
- העברת דיווח מוקדם ככל האפשר לקב"ט המוס"ח ברשות ולמ"י.
- סיוע לכוחות הביטחון ככל שיידרש.
- זיהוי ואיתור גורמים עויינים/ מסכנים נוספים בזירת האירוע ובסביבתה, ככל הניתן.
- מניעת כניסת לא מורשים לתחומי המוסד.

פירוט איומי הייחוס לתחום המוס"ח בהיבט הפח"ע והמענה הנדרש

מס"ד 1		
המענה הנדרש מהמאבטח	תרחישים לדוגמא למימוש הדפ"א	הדפ"א
<ul style="list-style-type: none"> פעילות לסיכול האירוע לרבות לחימה, תוך מתן הוראה (בצעקות) לתלמידים לתפיסת מחסה וסגירת דלתות. דיווח לכוחות חירום והצלה. סריקה לאיתור מפגעים/ מטענים נוספים. לאחר הגעת כוחות- "העברת מקל". 	<ul style="list-style-type: none"> ירי מנשק קל לעבר המוסד החינוכי. השלכת רימוני רסס ומטעני חבלה למתחם המוסד החינוכי. פיגוע בריכוז תלמידים בסביבתו הקרובה של המושא המאובטח. התחזות להורה/ עובד לצורך חדירה למתקן 	<p>חדירה ותקיפה רגלית בירי לרבות הטלת רימונים ומטענים</p>

מס"ד 2		
המענה הנדרש מהמאבטח	תרחישים לדוגמא למימוש הדפ"א	הדפ"א
<ul style="list-style-type: none"> ביצוע בידוק (ע"ב סמ"חים ותשאול) על גופם ובכליהם של באי המוסד החינוכי שאינם מקרב עובדי המוסד או תלמידיו ובהתאם להנחיות חוזר מנכ"ל משרד החינוך, זאת למניעת כניסת מתאבד / החדרת מטען חבלה לתחומו. בעת איתור מחבל מתאבד / מטען חבלה על גוף או בכבודה בכניסה למוסד החינוכי, פעילות לסיכול האירוע לרבות לחימה, תוך מתן הוראה (בצעקות) לתלמידים לתפיסת מחסה וסגירת דלתות. דיווח לכוחות חירום והצלה. סריקה לאיתור מפגעים / מטענים נוספים. לאחר הגעת כוחות - "העברת מקל". 	<ul style="list-style-type: none"> מטען חבלה הנישא על גבי גופו של האדם. מטען חבלה בתיק נשיאה / כבודה או באביזר נלווה. 	<p>מחבל מתאבד / ים או החדרת מטען חבלה דרך שער המוסד החינוכי</p>

מס"ד 3		
המענה הנדרש מהמאבטח	תרחישים לדוגמא למימוש הדפ"א	הדפ"א
<ul style="list-style-type: none"> ביצוע סריקות לאורך גדרות המוסד החינוכי ובקרבתו ובנקודות תורפה במקומות בהם מתרכזים תלמידים לצורך איתור כלי רכב חשודים טרם פתיחת המוסד החינוכי בשעות הבוקר. ביצוע בידוק (ע"ב סמ"חים ותשאול) בהתאם לאיום הייחוס לכלי רכב המורשים להיכנס לתחומי המוסד החינוכי ולאחר זיהוי יושבי הרכב ובהתאם להנחיות חוזר מנכ"ל משרד החינוך. ביצוע סריקות בהיקף המוסד החינוכי בהתאם לתוכנית הסריקה כפי שנקבעה בהנחיית משטרת ישראל. בעת איתור רכב חשוד- הרחקת תלמידים אל מאחורי מחסות בהתאם להנחיות משטרת ישראל. דיווח לכוחות חירום והצלה. לאחר הגעת כוחות- "העברת מקל". 	<ul style="list-style-type: none"> התפרצות רכב תופת לתחומי המוסד החינוכי. חניית רכב בצורה חריגה/ שגרתית בסמוך למוסד החינוכי. 	רכב תופת

מס"ד 4		
המענה הנדרש מהמאבטח	תרחישים לדוגמא למימוש הדפ"א	הדפ"א
<ul style="list-style-type: none"> ביצוע סריקות לאורך גדרות המוסד החינוכי ובקרבתו ובנקודות תורפה במקום בו מתרכזים תלמידים לצורך איתור חפצים חשודים/ מטען חבלה טרם פתיחת המוסד החינוכי בשעות הבוקר. ביצוע בידוק (ע"ב סמ"חים ותשאול) על גופם ובכליהם של באי המוסד החינוכי שאינם מקרב עובדי המוסד או תלמידיו ובהתאם להנחיות חוזר מנכ"ל משרד החינוך, זאת למניעת החדרת מטען חבלה לתחומו. ביצוע סריקות בהיקף המוסד החינוכי בהתאם לתוכנית הסריקה כפי שנקבעה בהנחיית משטרת ישראל. בעת איתור חפץ חשוד/ מטען חבלה- הרחקת תלמידים אל מאחורי מחסות ובהתאם להנחיות משטרת ישראל. דיווח לכוחות חירום והצלה. לאחר הגעת כוחות- "העברת מקל". 	<ul style="list-style-type: none"> הנחת מטען חבלה בתחומי המוסד החינוכי או בצמוד לגדרות המוסד. 	<p>הנחת מטען חבלה בתחומי המוסד החינוכי</p>

מס"ד 5		
המענה הנדרש מהמאבטח	תרחישים לדוגמא למימוש הדפ"א	הדפ"א
<ul style="list-style-type: none"> • ערנות ופעילות לאיתור חשודים ו/או אוספי מל"מ במשמרת. • בעת איתור חשוד/אוסף מל"מ- דיווח למשטרת ישראל על אדם חשוד תוך כדי העברת כלל הנתונים לגביו כגון- תיאור לבוש, צבע שיער, סוג רכב בו נמצא כולל מס' וצבע הרכב (במידה ויש), מעשיו אשר עוררו את החשד וכיוון תנועתו במידה והחל לעזוב המקום. • לאחר הגעת כוחות- דיווח משלים וכתובת הנושא ביומן אירועים של המוסד. 	<ul style="list-style-type: none"> • ביצוע תצפיות. • נוכחות בסביבות המוסד החינוכי במסווה של תקלה טכנית. • התחזות להורה/ עובד לצורך חדירה למוסד החינוכי. • מידע גלוי באמצעים טכנולוגיים. 	<p>זיהוי חשוד/ אוסף מל"מ</p>
מס"ד 6		
<ul style="list-style-type: none"> • פעילות לסיכול האירוע ונטרול היריב/תוקף תוך מתן הוראה לתלמידים להתרחק ממקום האירוע וכן לדווח לכוחות חירום והצלה. • דיווח לכוחות החירום וההצלה. • לאחר הגעת כוחות- "העברת מקל". 	<ul style="list-style-type: none"> • שימוש בנשק קר לפגיעה/ חבלה במורים או בתלמידים בתוך המוסד החינוכי או בקרבתו. 	<p>פיגוע/ חבלה קרה באמצעות נשק קר</p>

מס"ד 1		
המענה הנדרש מהמאבטח	תרחישים לדוגמא למימוש הדפ"א	הדפ"א
<ul style="list-style-type: none"> מאבטח יפעיל את סמכויותיו בעת אירוע אלימות בהתאם למצוין בחוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, תשס"ה-2005 ובהגבלות הבאות: <ul style="list-style-type: none"> < במוסד חינוכי מסוג גן ילדים או חינוך יסודי לא יפעיל המאבטח את סמכויותיו כלפי קטין במוסד החינוכי. < במוסד חינוכי חט"ב/ על יסודי- יפעיל המאבטח את סמכויותיו כלפי קטין לבקשת עובד הוראה בלבד המועסק באותו מוסד. בעת אירוע אלימות כנגד איש סגל הוראה במוסד החינוכי ובה קיים חשש לפגיעה בחיי אדם, התערבות והפרדה בין המעורבים ובהתאם לחוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור (מניעת כניסה/ הוצאה/ עיכוב עד בוא שוטר). דיווח להנהלת המוסד החינוכי או סגל המוסד. דיווח למפקח חברת האבטחה וקב"ט הרשות על הטיפול באירוע (קב"ט הרשות אחראי לדווח לק' האבטחה הטריטוריאלי). רישום האירוע ביומן אירועים 	<ul style="list-style-type: none"> התפרעות בתוך תחומי המוסד החינוכי. קטטה בין תלמידים בתוך המוסד החינוכי. תקיפת מורה בתחומי המוסד החינוכי 	<p>סדר ציבורי</p>

מס"ד 2		
המענה הנדרש מהמאבטח	תרחישים לדוגמא למימוש הדפ"א	הדפ"א
<ul style="list-style-type: none"> • סגירת שערי המוסד ומניעת יציאת תלמידים אל מחוץ למוסד. • דיווח להנהלת המוסד והסגל החינוכי. • דיווח למשטרת ישראל. • דיווח למפקח חברת האבטחה וקב"ט הרשות. • רישום האירוע ביומן אירועים. 	<p>הפרת הסדר הציבורי ע"י קהל מבקרים / הורים ועובדים.</p>	<p>הפס"ד מחוץ למוסד החינוכי הגורמת לשיבוש שיגרת המתקן</p>

סימנים מחשידים, אדם, תיעוד

סימנים מחשידים, אדם, תיעוד

יודגש כי בשנים האחרונות עלתה רמת יכולת היטמעות המפגעים בכל נושא הסימנים המחשידים באוכלוסייה. לפיכך יש לתת דגש מיוחד להתנהגות חשודה, תחושת בטן (ספק) ותשאל מיידי.

סמ"חים - אדם

1. **לבוש:** שאינו מתאים לעונה.
2. **התנהגות:** עצבנות, חוסר מנוחה, הזעה וסומק בדגש לחורף, אפתיות.
3. **מבט ועיניים:** בוהה, אישונים מורחבים, עיניים מרצדות, מבט ממוקד (נעול מטרה).
4. **כלי דם:** בולטים (בעיקר ורידי הצוואר), סמוקים.
5. **הליכה ותנועה במרחב:** הליכה נחושה (בד"כ כאילו אין דבר מפריע בדרכו), מחפש מקום בטוח בסביבתו, בהמתנה ותצפית על האתר ממקום מסוים, הליכה חסרת מנוחה ותנועה ממקום למקום.
6. **מלל:** ממלמל, מדבר בעצבנות, דיבור מהוסס קמעה, קושי במתן תשובות, עונה תשובות מפורטות יתר על המידה.
7. חזות שאינה תואמת את באי המקום ולבוש מהודר באופן מיוחד לסביבתו.
8. ממשש את גופו.
9. בליטות מתחת ללבוש.

10. שרוולים ארוכים המכסים את כפות הידיים.
11. מגולח למשעי המגלה זקן שגולח לא מכבר.
12. מסופר טרי.
13. אדם המחזיק כבודה שאינה תואמת את סביבתו.
14. אדם שעורר ספקות אצל איש הביטחון המטפל בו (תחושת בטן).
15. אנשים המקיימים ביניהם קשר נסתר מחוץ למתקן.
16. אנשים שסיבת הימצאותם בשטח אינה סבירה.

סמ"חים - תיעוד

1. אין תיעוד מזהה.
2. תיעוד חשוד כמזויף - חותמת צריכה להיות חצי על התמונה וחצי על התעודה עצמה.
3. אין התאמה בין פרטי התיעוד לפרטי המבקר.
4. כתיב שגוי על גבי המסמך המזהה.
5. זיוף תמונה.
6. חיתוכים והדבקות.
7. זיוף חותמות (סמלים לא תואמים, טעויות כתיב וכו')

סמ"חים - רכב

1. רכב שאפיונו או הימצאותו אינה תואמת את נסיבות הזמן והמקום.
2. רכב עליו סימני פריצה.
3. רכב שנעשו בו שינויים (תיקונים, ריתוכים, תוספות וכדו').
4. רכב שנראה שקוע בעיקר בחלקו האחורי.
5. רכב התואם ידיעה מודיעינית.
6. רכב המוביל מיכל בו חומרים מסוכנים, אשר ממוקם/הגיע למוסד ללא הודעה מראש ו/או שלגביו אין סבירות הגעה/חניה.
7. ריח חריג של חומרים דליקים ומגבירי פיצוץ כגון: סולר, דלק, גז וכדומה.
8. חריגה בלוחיות הרישוי כגון: מספרים ששוננו ידנית, רכב חדש עם מס' ישן, סימני החלפת לוחיות, אי התאמה בין הלוחיות הקדמיות והאחוריות, חוסר בלוחית וכדומה.
9. סימני זיוף/שינויים/מחיקת תיעוד/העדר טופס ואו תעודת משלוח וכדו'.
10. כל רכב שהתברר בבדיקה כי הינו רכב גנוב.
11. תחושת בטן.

תרחישי הירום: סדר פעולות למאבטח

תרחישי חירום - סדר פעולות למאבטח

התרחיש: ירי תלול מסלול

- על המאבטח להיכנס למרחב מוגן ככל האפשר, ובשאיפה להימצא במקום בו השער נצפה.
- יש לסייע לצוות המוסד ככל האפשר ובפרט בהכנסת התלמידים לתוך מבנה המוסד.
- בגמר האירוע - סריקה וחזרה לשגרת אבטחה.
- יש להתרחק מחפצים בלתי מזוהים. במידה שראית רקטה על הארץ יש להרחיק סקרנים ולהודיע לגורמי הביטחון.
- יש להשאיר את שער המוסד פתוח עד לסיום הארוע.

התרחיש: רעידת אדמה

- על המאבטח לצאת למרחב פתוח.
- יש לסייע לצוות המוסד ככל האפשר ובפרט בפינוי התלמידים לשטחים פתוחים.
- בגמר האירוע - סריקה (לאיתור פגיעה באבטחה) וחזרה לשגרת אבטחה בדגש על מוכנות להגעת הורי התלמידים.
- במידה וקיימים ליקויים בטיחותיים יש לדווח מידית לגורם הרלוונטי.
- במידה וקיימים לכודים יש לסייע בחילוצם ככל האפשר תוך מתן עזרה רפואית.
- היו מוכנים לרעידות נוספות.
- יש להשאיר את שער המוסד פתוח עד גמר הארוע.

התרחיש: שריפה בבניין

- במקרה שפרצה שריפה, פעל בקור רוח, בשיקול דעת ועל פי הערכת המצב.
- **ראשית יש להזעיק את שירותי הכבאות וההצלה (חייג 102).**
- נסה לכבות את האש מיד עם גילוייה, באמצעים שלרשותך (מטפה, גלגלון מים, דלי מים, סמרטוט רטוב, או כל אמצעי אחר מתאים).
- **היזהר!** אל תתיז מים לעבר ציוד חשמלי ומערכת החשמל.
- הרחק מאזור שריפה חומרים וציוד העלולים לגרום להתפשטות השריפה.
- סייע ככל האפשר לסגל המוסד בטיפול בשריפה.

התרחיש: חפץ חשוד

- מאבטח אשר מזהה חפץ חשוד ידווח על כך, ירחיק תלמידים וינסה לבצע שיוך לחפץ.
- במידה ולאחר פרק זמן קצר לא צלח השיוך יחל לפנות את האזור בו מצוי החפץ (בין 50 מ' ל-100 מ' בהתאם לתנאי השטח).
- במידת הצורך וע"פ הנחית המאבטח יוזעק למקום חבלן.
- במידה ואומת החשד יסגרו שערי המבנה ויבוצע סינון קפדני ביציאה.
- בסיום האירוע יבוצעו פעולות סריקות.

התרחיש: חשד למפגע מתאבד בשער הכניסה

- איתור מחבל מתאבד יבוצע ע"פ סמ"חים
- הטיפול בחשוד יבוצע ע"פ "נוהל התמודדות מול דפ"א מתאבד" ע"פ העקרונות הבאים:
- עצירת החשוד מרחוק תוך מוכנות לתגובה מקסימאלית.
- בידוד הזירה והרחקת קהל.
- הפרדת כבודה.
- שליטה.
- דיווח.
- עם קבלת הדיווח על האירוע יתגברו כלל המאבטחים למקום (תבוצע חבירה).
- מערך האבטחה יחבוש כובע זיהוי.
- דיווחים יועברו ע"י מוקד הביטחון למשטרת ישראל.
- מערך האבטחה ישלוט על החשוד עד הגעת כוחות ביטחון.
- במידה והחשוד לא ישתף פעולה יבוצע שימוש בנשק לצורך מעצר.
- במידה ואומת החשד למטען יבוצע שימוש בנשק אך ורק לצורך הגנה עצמית.
- במידה והוזם החשד תבוצע בדיקת כבודה ע"י חבלן והחשוד יועבר לטיפול כוחות הביטחון.
- במידה וזוהה אדם בוודאות כמפגע מתאבד בטווח מגע, ניתן לנטרלו תוך ויתור על סימני האזהרה ובמטרה לנטרלו כך שימנע ממנו להשלים את מעשה התקיפה.
- בסיום האירוע יבוצעו פעולות בסיום תקרית.

התרחיש: ירי לעבר שער הכניסה מרכב חולף

- המאבטחים יצורו מגע עם התוקף וינטרלו אותו ע"פ נוהל פתיחה באש ונוהל לחימה.
- יועבר דיווח בקשר ותבוצע חבירת מאבטחים למקום.
- הקהל יונחה לשכב על הרצפה.
- במקביל יועברו דיווחים ע"י מוקד הביטחון ולמנב"ט, משטרה והנהלת הרשות.
- תבוצע רדיפה אחרי הרכב עד לגבולות תחום הרדיפה וכל עוד הרכב מסכן מאובטחים ואזרחים.
- במידה והרכב נמלט יועברו כל הפרטים המזהים (סוג רכב, צבע, מספר, כיוון נסיעה וכד...) למשטרה.
- בסיום האירוע יבוצעו פעולות בסיום תקרית.

התרחיש: רכב מתפרץ בשער הכניסה

- יועבר דיווח ברשת הקשר על הרכב המתפרץ.
- מאבטחי השער יעשו ככל שניתן ע"מ לעצור את הרכב.
- מאבטח יצא לכיוון הרכב.
- במידה וזוהה אמל"ח וכוונה לבצע בו שימוש, יפעלו המאבטחים ע"פ נוהל לחימה בתקרית. וינטרלו את התוקפים ברכב ע"פ נוהל פתיחה באש ונוהל לחימה בתקרית.
- יש לתת את הדעת לכך שיתכן ומדובר באירוע תמים ולא פח"עי כגון: אדם מבוהל, כוחות ביטחון פצועים, פצועים פליליים, עובדים וכו'.
- בסיום האירוע יבוצעו פעולות בסיום תקרית.

התרחיש: אירוע בני-ערובה

- יועבר דיווח לכלל המערך ברשת הקשר ותבוצע חבירת מאבטחים לנקודה שתקבע באזור האירוע.
- מוקד הביטחון יזעיק למקום את המשטרה.
- מערך האבטחה יבודד את המקום, עד להגעת הכוחות המיוחדים ויעביר את הטיפול באירוע לידיהם.
- מערך האבטחה ימנע **הרחבה** של האירוע בכל מחיר לרבות ע"י כניסה ללחימה.
- במידה ו**נוצרה החמרה** במצבם של בני הערובה ועדיין לא הועברה האחריות על הטיפול באירוע לגורם מוסמך, איש האבטחה הבכיר שהוא בתפקיד במקום, ישקול לבצע פעולה כוחנית לשחרור בני הערובה, תוך כדי לקיחה בחשבון של הסיכויים להצלחת הפעולה ואת הסיכון לחייהם של בני הערובה וכוחותיו כתוצאה מהפעולה.
- בסיום אירוע בני ערובה במתקן ורק לאחר שהכריז על כך הגורם המוסמך מקרב גורמי הביטחון, יפעל מערך האבטחה לביצוע סריקות בתחום המתקן לאיתור יריבים או אמצעים שלא אותרו במהלך האירוע ובסיומו.

התרחיש: מציאת פרצה בגדר

- יועבר דיווח מידי ע"י המאבטח להנהלה, לרכז הביטחון ולקב"ט המוסד.
- יש לבצע במוסד סריקות קפדניות על מנת לוודא כי לא נכנס אדם לשטח המוסד.

- במידת האפשר יש לבצע שחזור במערכת המצלמות של המוסד.
- במידה וימצא חפץ חשוד יש לפעול ע"פ "נוהל חפץ חשוד".
- במידה ואותר אדם חשוד, יש לפעול לפי נהל פתיחה באש. החשוד יעוכב עד להגעת כוחות הביטחון.
- אין להשלים עם מצב בו יש גדר פרוצה במוסד. יש להעלות את הנושא לפחות בכל בוקר מול ההנהלה וקב"ט המוסד.

נספח א' - פתיחה באש לעבר אדם/תוקף

בכל מקרה של סתירה גובר הנהל על התרשים

תנאים מצטברים לפתיחה באש

- × נשק
- × כוונה לתקוף
- × סכנת חיים
- × נדרשת פעולה מיידית
- × אין דרך אחרת למניעת הפגיעה

מתקיים ספק בדבר קיום התנאים לפתיחה באש

ככל שנחוץ לשם בירור הספק ולשם אימות או הזמת החשד, ניתן לפעול במדרג הפעולות הבאות (ולפי הרלוונטי):

- פינוי מאובטחים בצעקה
- פניה לחשוד/כריזה/אזהרה
- שימוש בכח
- איום בנשק
- ירי באוויר

במידה ובמהלך ביצוע הטיפול המדורג התקיימו כל התנאים לפתיחה באש לעבר תוקף

ירי לעבר התוקף במטרה להפסיק את התקיפה לפי הדגשים הבאים:

- זיהוי וודאי של התוקף/תוקפים.
- ביצוע פעולות לצמצום סיכון פגיעה באחר.
- ירי במטרה לפגוע בתוקף/תוקפים.
- הפסקת הירי מיד כשפסק הצורך בכך.

- מניעת בריחת החשוד.
- ביצוע חיפוש ובידוד.
- הגשת טיפול רפואי.

פתיחה באש כלפי רכב מתפרץ

- בכל מקרה של סתירה גובר הנוהל על התרשים
- כלי רכב מתפרץ** - כלי רכב המגיע למקום המסומן ומוגדר בצורה ברורה כמקום למניעת מעבר, למחסום קבוע או זמני או למקום שברור שנועד לעצירת כלי רכב או לבידוק וכיוצ"ב או למקום שמיועד רק להולכי רגל והוא מתפרץ לעברו או אינו מציית להנחיות ברורות של מאבטח או של בעל סמכות אחר הנמצא במקום, דוגמת סימון ידני לעצור, שימוש באמצעי כריזה, אמצעי תאורה וכו'.

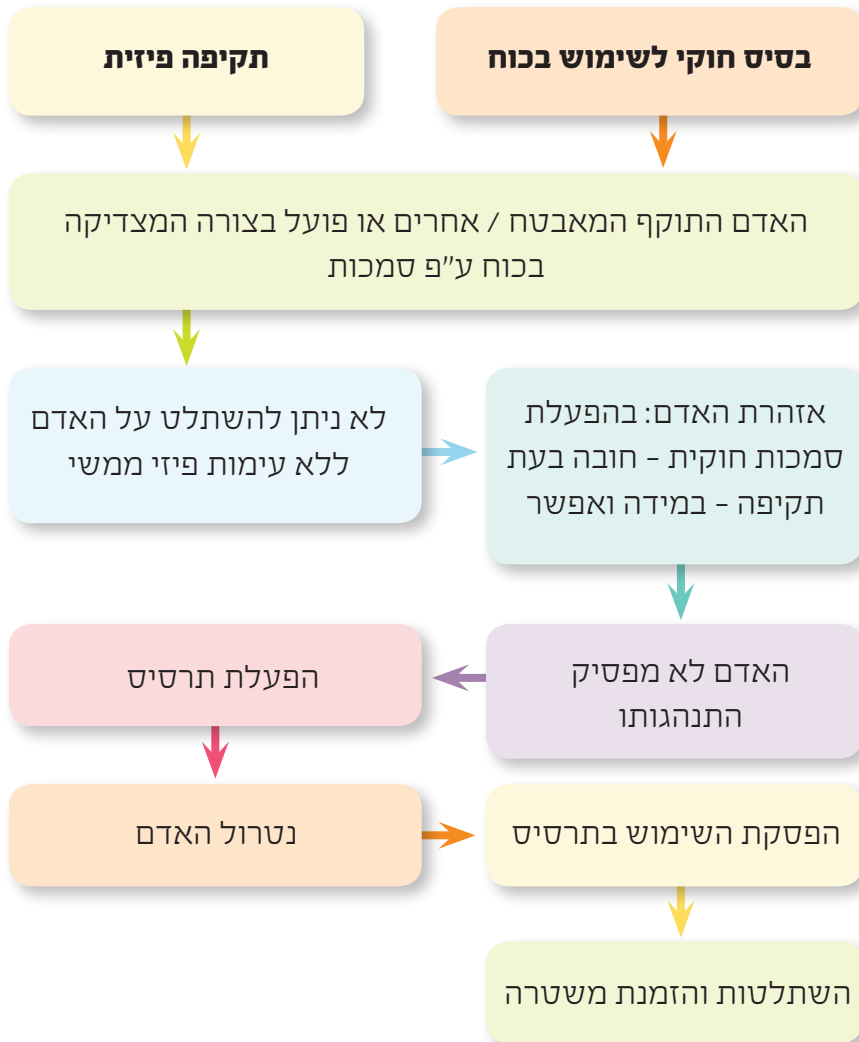
1. כלי הרכב זוהה ככלי רכב מתפרץ, וזוהתה כוונת תקיפה.
2. מעמיד בסכנת חיים את המאובטחים.
3. נדרשת פעולה מיידית למנוע סכנת חיים למאובטחים.
4. אין דרך אחרת למנוע את הפגיעה למעט שימוש בכלי הירייה

- ירי מכוון לעבר גלגלי הרכב במצב בודד
  - הפסקת הירי מיד כשפסק הצורך בכך
  - **לא הופסקה הסכנה/אין זמן לירי בגלגלים:**
  - ירי מדויק לעבר נהג הרכב.
  - הפסקת הירי מיד כשפסק הצורך בכך.
- גם כאשר המצב הצדיק לפתוח באש לפי האמור לעיל, יש לשקול אם ניתן למנוע או לעכב את קרות הסכנה בדרך אחרת שהיא פחות פוגענית בהתחשב בכל נסיבות האירוע.

- מניעת בריחת התוקף.
- ביצוע חיפוש ובידוד.
- הגשת טיפול רפואי.

תרשים זרימה שימוש בתרסיס לפל

דגשים בשימוש בגז פלפל:

- אין להפעיל את התרסיס בטווח של פחות ממטר או יותר מ-4 מטרים.
- חל איסור להשתמש בתרסיס כנגד נשים בהריון, ילדים קטנים וקשישים.
- לאחר ההשתלטות יש להרגיע את האדם ולהסביר לו כי ההשפעה חולפת מאליה (יש לצאת למקום מאוורר).
- במידה ויש החמרה יש לפנות לטיפול רפואי.
- יש לשטוף ידיים טוב לאחר השימוש במיכל.
- בגמר האירוע יש לתעד ולדווח על האירוע.

סדר פעולות נדרש בקבלת הודעה אנונימית

טופס ריכוז נתונים בעת קבלת הודעה אנונימית

להלן פירוט השאלות אותן יש לשאוף לתשאל את מוסר ההודעה עד כמה שיתאפשר:

1. באיזו שעה חדר / הוכנס / נכנס המטען / החשוד / אחר וזמן שנותר לתחילת האירוע.

2. מיקום המצאתו של המטען _____

3. באיזו אופן הוכנס / חדר מטען החבלה / החשוד למתקן / למתחם ותיאורו (תחולה, מראה, גודל, צבע).

4. תאור מדויק של הגורם / היריב שבאמצעותו הוחדר מטען החבלה למתקן (תאור הרכב, האדם) _____

5. תאור מטען החבלה / האמל"ח (גודלו, צורתו, סוגו) _____

6. האם ידוע תאור אופן הפעלת המטען (שעון, שלט רחוק, ידני) / חשוד מתאבד _____

7. האם קיים יותר ממטען חבלה אחד במתקן כן / לא אם כן היכן _____

8. מדוע מבוצע פעולת האיבה.

9. זהות מוסר ההודעה:

- א. שם _____
- ב. טל'/פלא' _____
- ג. כתובת מגורים _____
- ד. מהיכן מקיים את השיחה _____
- ה. מין המדווח.
- ו. גיל המוערך של המדווח.
- ז. מוצאו העדתי של המדווח.
- ח. משך השיחה שהתקיימה עם מקבל ההודעה.

10. הערות/התרשמות מקבל ההודעה מהמודיע:

- א. מבטא _____
- ב. לחץ/רוגע _____
- ג. רעשים סביבתיים _____
- ד. טון דיבור _____
- ה. קולות רקע לזיהוי מתוך המתקן או מחוצה לו.

ו. הערות נוספות _____

11. תאריך וזמן קבלת ההודעה _____

12. שם מקבל ההודעה _____

13. חתימת מקבל ההודעה _____